C/2024/668

12.1.2024

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 24. novembra 2023

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podnikovej štatistike trhu práce Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 530/1999 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 450/2003 a (ES) č. 453/2008

(CON/2023/38)

(C/2024/668)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 12. októbra 2023 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podnikovej štatistike trhu práce Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 530/1999 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 450/2003 a (ES) č. 453/2008 ([1]) (ďalej len „navrhované nariadenie“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhované nariadenie obsahuje ustanovenia, ktoré majú vplyv na úlohy ECB týkajúce sa zberu štatistických informácií a, ak je to potrebné, prispievania k zbližovaniu pravidiel a postupov, ktorými sa riadi zber, zostavovanie a šírenie štatistiky v oblastiach jej pôsobnosti podľa článku 5 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB“). V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

ECB potrebuje informácie o miere voľných pracovných miest, úrovni a zložení nákladov práce a o štruktúre a rozdelení miezd, aby mohla posúdiť hospodársky vývoj v členských štátoch v kontexte jednotnej európskej menovej politiky a s ňou spojeného hlavného cieľa Európskeho systému centrálnych bánk, ktorým je udržať cenovú stabilitu ([2]). Včasné informácie o podmienkach na trhu práce a vývoji miezd sú veľmi dôležité pre posúdenie príslušných inflačných tlakov a pre rozhodovanie o menovej politike. Štatistika voľných pracovných miest a index nákladov práce sú uvedené medzi hlavnými európskymi hospodárskymi ukazovateľmi ([3]), vďaka čomu zohrávajú významnú úlohu v oficiálnych hospodárskych štatistikách používaných na monitorovanie menovej a hospodárskej politiky. ECB podporuje navrhované nahradenie existujúcich právnych predpisov o štatistike trhu práce ([4]) jediným nariadením, ktoré kompletne upravuje podnikovú štatistiku trhu práce ([5]). Navrhovaným lepším pokrytím podnikovej štatistiky trhu práce od roku 2026 by sa táto štatistika obohatila a stala by sa užitočnejšou pri monitorovaní, hodnotení a prognózach ECB, a tým aj pri príprave rozhodnutí o menovej politike. Vítané je aj zasielanie predbežných odhadov indexu nákladov práce ([6]) od roku 2026, pretože by to umožnilo klásť väčší dôraz na tento ukazovateľ v kontexte analýzy a posudzovania tlakov súvisiacich s nákladmi, ktoré môžu mať svoj pôvod v zmenách nákladov práce.

([1]) COM(2023) 459 final.
([2]) Článok 127 ods. 1 prvá veta zmluvy. Podľa článku 127 ods. 1 druhej vety zmluvy je Eurosystém povinný podporovať všeobecné hospodárske politiky v Únii so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov Únie, ako sú vymedzené v článku 3 Zmluvy o Európskej únii.
([3]) COM(2002) 661 final.
([4]) Nariadenie Rady (ES) č. 530/1999 z 9. marca 1999 o štrukturálnej štatistike príjmov a nákladov práce (Ú. v. ES L 63, 12.3.1999, s. 6); Nariadenie (ES) č. 450/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 27. februára 2003 o indexe nákladov práce (Ú. v. EÚ L 69, 13.3.2003, s. 1); Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 z 23. apríla 2008 o štvrťročnej štatistike o voľných pracovných miestach v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 145, 4.6.2008, s. 234).
([5]) Článok 1 navrhovaného nariadenia.
([6]) Článok 5 navrhovaného nariadenia a príloha k navrhovanému nariadeniu.

2. **Konkrétne pripomienky**

2.1. *Rozsah a kvalita nového podávania správ*

Navrhovaným zahrnutím verejného sektora a malých podnikov ([7]) medzi zdroje údajov používaných na zostavovanie podnikovej štatistiky trhu práce by sa výrazne zlepšilo pokrytie príslušných podnikových štatistík trhu práce a ich reprezentatívnosť. Zlepšila by sa tým aj harmonizácia zberu údajov, čo by zas umožnilo lepšie porovnanie vývoja štatistiky voľných pracovných miest a indexu nákladov práce medzi jednotlivými krajinami. ECB navrhuje, aby sa požiadavka na poskytovanie informácií, ktoré umožnia pochopiť dopad, aký môžu mať zmeny metodiky alebo vzorky (napríklad primerané množstvo spätných údajov, ktoré môžu byť založené na odhadoch, zástupných ukazovateľoch a iných zdrojoch údajov ([8])), výslovne ustanovila v navrhovanom nariadení ([9]). Podrobnejšie informácie o takýchto údajoch spolu s ostatnými požiadavkami na údaje by potom mala Komisia uviesť vo vykonávacom akte ([10]).

2.2. *Včasnosť podávania správ*

Navrhované ustanovenie o predbežných odhadoch indexu nákladov práce by predstavovalo podstatné zlepšenie súčasného režimu podávania správ. Zlepšená včasnosť týchto odhadov je obzvlášť dôležitá, pretože neexistujú harmonizované mesačné ukazovatele vývoja miezd vo všetkých členských štátoch. Štvrťročné informácie o odmenách zamestnancov uverejnené v rámci národných účtov v ESA 2010 ([11]) umožňujú hodnotiť vývoj miezd len s veľkým oneskorením. Uverejnenie predbežných odhadov indexu nákladov práce by teda predstavovalo prvé dostupné informácie o štvrťročnom vývoji miezd. ECB by uvítala aj ďalšie zlepšenia, pokiaľ ide o lehoty na prenos údajov pre výberové zisťovanie o štruktúre miezd, nad rámec v súčasnosti navrhovaných relatívne drobných zmien.

2.3. *Vymedzenie pojmu štatistická jednotka*

S cieľom dosiahnuť v čo najväčšej možnej miere harmonizované štatistické spracovanie údajov považuje ECB vymedzenie pojmu štatistická jednotka ([12]) za veľmi dôležité na účely tvorby európskej štatistiky, ako je podniková štatistika trhu práce. Aby sa zabránilo prekrývaniu a chýbajúcim prvkom, najmä ak podniky ([13]) majú miestne jednotky ([14]) vo viac ako jednom členskom štáte, je dôležité, aby sa zaviedli konkrétne opatrenia týkajúce sa zberu údajov buď od podnikov, alebo od miestnych jednotiek.

V prípadoch, kde ECB odporúča zmenu navrhovanej smernice, navrhované znenie príslušných zmien je uvedené spolu s odôvodnením v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument je dostupný v anglickom jazyku na webovom sídle EUR-Lex.

Vo Frankfurte nad Mohanom 24. novembra 2023

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

([7]) Článok 4 ods. 1 písm. b) bod ii) a písm. c) bod i) a článok 6 ods. 2 navrhovaného nariadenia.
([8]) Článok 3 ods. 1 písm. c) navrhovaného nariadenia
([9]) Konkrétne v článku 8 ods. 2 navrhovaného nariadenia.
([10]) Článok 4 ods. 7 navrhovaného nariadenia.
([11]) Podľa kapitoly 4 kategórie D.1 prílohy A k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).
([12]) Ako je vymedzená v článku 2 bode 1 navrhovaného nariadenia.
([13]) Ako sú vymedzené v článku 2 bode 2 navrhovaného nariadenia.
([14]) Ako sú vymedzené v článku 2 bode 3 navrhovaného nariadenia.